

EGÉSZSÉGÜGYI MUNKAERŐ INFORMÁCIÓS RENDSZERE

Galambos Lajosné, Ács Teréz, Csányi Attiláné
Egészségügyi Minisztérium Szervezési, Tervezési és
Információs Központja

1. A rendszer célja, a rendszerrel szemben támasztott igények

Az Egészségügyi Minisztériumnak és a megyei irányító szerveknek a munkaerő tervezéséhez, elosztásához, képzéséhez, továbbképzéséhez megbízható, egész ágazatra kiterjedő információra van szüksége. Az információk egy részéhez a kb. 200 intézetből külön-külön beküldött kézi adatszolgáltatás összesítéséből jutottak, de voltak olyan információk, amelyek egyáltalán nem álltak rendelkezésre. A terület manuális statisztikai munkáját növelte a KSH statisztikai igények kielégítése is. Mindezek a tényezők szükségessé tették a teljes ágazatra - minisztérium közvetlen felügyeleti és tanácsi felügyeleti intézetekre - kiterjedő egységes egészségügyi munkaerő információs rendszer létrehozását.

A rendszer megszervezésénél figyelembe kellett venni a következő szempontokat:

- Információ tartalmában és fogalmi meghatározásaiban illeszkedjék a KSH fogalomrendszeréhez és információgyűjtési igényéhez.
- Biztosítsa az EÜM közvetlen felügyelete, valamint a tanácsok felügyelete alá tartozó intézetek munkaerő és bérügyi adatainak összehasonlíthatóságát.
- Adjon információt az EÜM vezetői számára munkaerőgazdálkodás távlati tervezéséhez, képzés-továbbképzés megszervezéséhez.
- Az ad-hoc jellegű kérdések gyors megválaszolásával segítse az egészségügy vezetőit az operatív irányításban.
- Lehetőség szerint reinformálja az adatszolgáltatókat.
- Váltsa fel a kézi KSH adatszolgáltatásokat.
- A rendszer kidolgozásánál figyelembe kell venni a rendelkezésre álló software és hardware lehetőségeket.

2. A rendszer adatszolgáltatói, input adatai

A fenti célok figyelembevételével - PM-mel együttműködve - azonos tartalmu adatgyűjtést szerveztünk mind az EÜM, mind a tanácsi felügyeleti intézetekre, amely évente kiterjed a személyenkénti teljes keresztszint vizsgálatra /munkaügyi és bérügyi adatok/, a negyedévenkénti munkaerőmozgás adataira és minden páros évben a szeptemberi létszám- és béradatokra. A rendszer megszervezésénél - bár személyekre bontott alapadatok álltak rendelkezésre - nem volt szükség adatbázisra épülő személyi nyilvántartásra, elegendőnek bizonyult egy statisztikai rendszer kidolgozása.

A beküldött input-adatok logikai szempontból 4 csoportba sorolhatók:

- *első csoport:* az adatszolgáltató intézet azonosítói a KSH által kidolgozott azonosítók alapján /jelenleg törzsszám, alszám, költ-ség hely, ágazat, megye/, amelyek 1983. január 1-től módosulnak az új szakágazat és szakfeladatrend bevezetésével;
- *második csoport:* dolgozónként munkaügyi adatok a bérkarton és munkaügyi feljegyzések alapján /bérkarton sorszám, munkahely típus*, személyi szám, foglalkozás jelleg, szakképzettség, besorolási kulcsszám, FEOR-kód, munkaerőmozgás jellege, munkaerőmozgás ideje, az év folyamán létesített munkaviszonyok száma, ösztönző nyugdíjpótléokra jogosultság/;
- *harmadik csoport:* a bér adatok szintén a bérkarton alapján /besorolás szerinti alaphér, besorolás szerinti alaphér és nem alaphér jellegű pótlékok, decemberi helyettesítési díj, túlmunkadíj, egyéb bér, szeptemberi bérjellegű járandóság, év folyamán számfejtett bérjellegű járandóság, év folyamán kifizetett jutalom, munkaidőn kívül az intézettel kötött külön megállapodás keretében végzett munka jellege és díja/;
- *negyedik csoport:* a fix adatok mellett lehetőséget biztosítottunk az adatlapon évente igény szerint változó adatok bekérésére is.

Azonos adatlapon kell beküldeni negyedévente a munkaerőmozgást, a decemberi és szeptemberi adatszolgáltatást. Az adatlap színezése jelzi, hogy melyek azok az adatcsoportok, amelyeket munkaerőmozgás esetén, melyek azok, amelyet keresztmetszet vizsgálat esetén kell kitölteni.

3. Az adatok feldolgozásának módja

A tervezéshez, irányításhoz szükséges információk adatgyűjtési és feldolgozási folyamatát az 1. ábra mutatja. A rendszerben - ahol erre a technikai lehetőség biztosított - mind az input, mind az output átadását mágnesszalagon oldottuk meg. Ezt a törekvést a jövőben elősegíti a helyi mikroprocesszoros kisgépek elterjesztése.

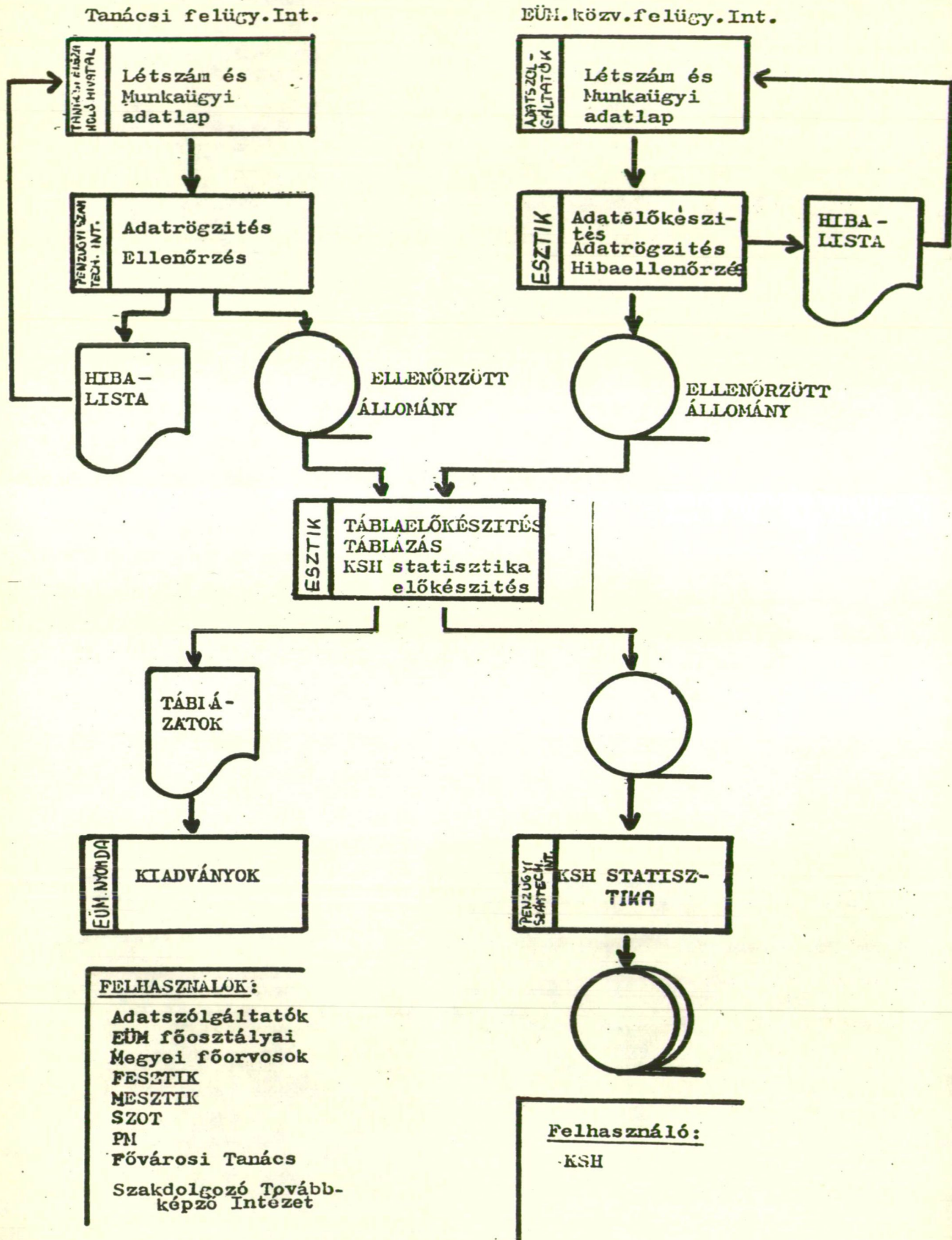
Az adatokat három fázisban dolgozzuk fel:

- külön az EÜM közvetlen felügyeleti intézetek adatait;
- külön a tanácsi felügyeleti intézetek adatait;
- együtt mindkét felügyeleti intézet adatait.

A feldolgozás R-22-ön készül COBOL, PL/1 illetve CULPRIT nyelven. A CULPRIT előnye, hogy jól előkészített file-ok-ból kevés programozási munka ráfordításával, gyorsan elkészíthetők a táblázatok. Az előre megtervezett output igényeknek megfelelően a táblázatelőkészítő fázisban ki kell egészíteni az input file-t valamennyi output tábla kontrollfokozatával, oldal, fej és kontrollszövegeivel, valamint a szükséges összevont és képzett adatmezőkkel. Az évente ismétlődő, valamint az ad-hoc igények alapján készülő táblázatok közös inputja ez a jól előkészített adatfile. Ha az ad-hoc igényeknél esetleg olyan szövegkiírásra és mezőösszevonásra van szükség, amelyre az előkészített file nem készült fel, úgy azt a táblázási fázisban is pótolni lehet.

* A munkahely típus kódja kidolgozás alatt áll.

Adatszolgáltatók:

Az elkészült outputok logikai és tartalmi szempontból öt csoportba oszthatók:

- orvosokra vonatkozó adatok /elsősorban szakképzettség, nem, korcsoport, megye, foglalkozás jellege megoszlásában/;
- szakdolgozókra vonatkozó adatok /az előzővel azonos megoszlásban/;
- mind az öt munkaköri csoportra /orvos, gyógyszerész és egyéb diplomás, szakdolgozó, ügyviteli-gazdasági dolgozó, fizikai dolgozó/ vonatkozó munkajogi állományi létszámok az előzőekhez hasonló megoszlásban;
- évközi létszámmozgásra vonatkozó adatok;
- bérekre vonatkozó adatok intézetenkénti, megyei és ágazati összesítésben.

Ezekon kívül lehetőséget biztosítottunk az intézetek, felügyeleti szervek ad-hoc jellegű információs igényeinek kielégítésére.

4. A rendszer értékelése és kiterjesztése más ágazatban

A rendszer az eddigi tapasztalatok alapján mind a KSH, mind az ágazati igényeket kielégíti. Másik előnye, hogy a több százezer dolgozót foglalkoztató tanácsai felügyeleti intézetek /egészségügy, oktatás, kutatás, stb./ adatszolgáltatásával teljesen azonos, tehát népgazdasági méretekben is összevethető adatállomány áll rendelkezésre.

Ezen tapasztalatok és előnyök felhasználásával most tervezi a Tudomány-szervezési és Informatikai Intézet, valamint a Fővárosi Információs Központ /FŐINFORM/ egy alapjaiban azonos rendszer kidolgozását.